

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम तयार

गरिएको सूचनाको विवरण

२०८२/८३ को चौथो त्रैमासिक प्रतिवेदन
(बैशाख, जेठ र असार)

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

विषयसूची

१) स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि:.....	१
१.२ भावी सोच	२
१.३ ध्येय.....	२
१.४ लक्ष्य	२
१.५ उद्देश्यहरू	२
१.६ रणनीति:.....	३
२) स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	५
३) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:.....	७
४) मन्त्रालयका महाशाखा/शाखा आदीको कार्यविवरण.....	७
५) स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने प्रमुख सेवाहरू	१७
६) सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी.....	१८
७. सेवा प्राप्त गर्न प्रकृया र दस्तुर.....	१९
८. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी:.....	२०
९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:.....	२०
११. सूचना अधिकारीको नाम र पद:	२१
१२. नीति, ऐन, नियम, विनियम, रणनीति, निर्देशिका र कार्ययोजनाको सूची	२१
१२.१ ऐन, नियम, विनियमको सूची.....	२१
१२.२ नीति, रणनीति, निर्देशिका, कार्यक्रमहरू तथा कार्ययोजनाहरू:	२२
१३. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:.....	२३
१४.स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको वेबसाइटको विवरण:.....	२३
१५. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले सञ्चालन गरेका कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन:.....	२४
१६. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण	२४
१७. अनुसूचि १- सम्पादन गरेका कामहरूको विवरण.....	२५
१७.१ स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा	२५

१७.२ गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखा.....	२८
१७.३ प्रशासन महाशाखा.....	२९
१७.४ नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा	५३
१७.५ जनसङ्ख्या व्यवस्थापन	५५
१७.६ स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई.....	५६

१) स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको परिचय

१.१ पृष्ठभूमि:

नेपालको संविधानले स्वास्थ्यलाई प्रत्येक नागरिकको मौलिक हकका रूपमा स्थापित गर्दै आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्ने तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट कुनै पनि नागरिक वञ्चित नहुने व्यवस्था गरेको छ। संघीय शासन प्रणालीको कार्यान्वयनसँगै संविधानबमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच स्वास्थ्य क्षेत्रका अधिकार तथा जिम्मेवारी बाँडफाँट भई स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी, समावेशी र नागरिकमैत्री बनाउने दिशामा कार्य भइरहेको छ।

नेपालमा वि.सं. १९९० मा स्वास्थ्य सेवा विभाग तथा वि.सं. २०११ मा स्वास्थ्य मन्त्रालय स्थापना भएपछि स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई समयानुकूल परिमार्जन र सुदृढ गर्दै देशभर स्वास्थ्य सेवा विस्तार गरिएको छ। संविधान, राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०७६, प्रचलित कानून, नेपाल सरकारका नीति तथा कार्यक्रम तथा नेपालले गरेका अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताअनुरूप स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास, जनस्वास्थ्यको संरक्षण, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा तथा खाद्य स्वच्छता सुनिश्चित गर्न मन्त्रालयले निरन्तर कार्य गर्दै आएको छ।

१.२ भावी सोच

स्वस्थ तथा सुखी जीवन लक्षित सजग र सचेत नागरिक ।

१.३ ध्येय

साधन स्रोतको अधिकतम एवं प्रभावकारी प्रयोग गरी सहकार्य र साझेदारीमार्फत नागरिकको स्वास्थ्यसम्बन्धी मौलिक अधिकार सुनिश्चित गर्ने ।

१.४ लक्ष्य

संघीय संरचनामा सबै वर्गका नागरिकका लागि सबै सामाजिक न्याय र सुशासनमा आधारित स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र विस्तार गर्दै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपभोग सुनिश्चित गर्ने ।

१.५ उद्देश्यहरू

- १) संविधानप्रदत्त स्वास्थ्यसम्बन्धी हक सबै नागरिकले उपभोग गर्न पाउने अवसर सिर्जना गर्नु ।
- २) संघीय संरचनाअनुरूप सबै किसिमका स्वास्थ्य प्रणालीलाई विकास, विस्तार र सुधार गर्नु ।
- ३) सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्दै सहज पहुँच निश्चित गर्नु ।
- ४) अति सीमान्तकृत वर्गलाई समेट्दै सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा पद्धतिलाई सुदृढ गर्नु ।
- ५) सरकारी, गैर-सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग बहुक्षेत्रीय साझेदारी, सहकार्य तथा सामुदायिक सहभागितालाई प्रबर्द्धन गर्नु ।
- ६) नाफामूलक स्वास्थ्य क्षेत्रलाई सेवामूलक स्वास्थ्य सेवामा रूपान्तरण गर्दै जानु ।

१.६ रणनीति:

१. सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाबाट तोकिएबमोजिम निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिनेछ ।
२. स्वास्थ्य बीमामार्फत विशेषज्ञ सेवामा सुलभ पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
३. सबै नागरिकलाई गुणस्तरीय आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
४. स्वास्थ्य प्रणालीलाई संघीय संरचनाअनुरूप संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा पुनर्संरचना, सुधार एवं विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
५. स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँचको अवधारणाअनुरूप प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारत्मक, पुनर्स्थापनात्मक तथा प्रशामक सेवालाई एकीकृत रूपमा विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
६. स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी, निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबीचको सहकार्य र साझेदारीलाई प्रवर्द्धन, व्यवस्थापन तथा नियमन गर्नुका साथै स्वास्थ्य शिक्षा, सेवा तथा अनुसन्धानका क्षेत्रमा आन्तरिक तथा बाह्य लगानीलाई प्रोत्साहन एवं संरक्षण गरिनेछ ।
७. आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योग, होमियोप्याथीकलगायतका चिकित्सा प्रणालीलाई एकीकृत रूपमा विकास र विस्तार गरिनेछ ।
८. स्वास्थ्य सेवालाई सर्वसुलभ, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन जनसङ्ख्या, भूगोल र संघीय संरचनाअनुरूप सीपमिश्रित दक्ष जनशक्तिको विकास तथा विस्तार गर्दै स्वास्थ्य सेवालाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
९. सेवाप्रदायक व्यक्ति तथा संस्थाबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी, जवाफदेही र गुणस्तरीय बनाउन स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद्हरूको संरचनाको विकास, विस्तार तथा सुधार गरिनेछ ।
१०. गुणस्तरीय औषधि तथा प्रविधिजन्य स्वास्थ्य सामग्रीको आन्तरिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्दै, कुशल उत्पादन, आपूर्ति, भण्डारण र वितरणलाई नियमन तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन मार्फत पहुँच एवं सुमचित प्रयोग सुनिश्चित गरिनेछ ।

११. सरुवा रोग, किटजन्य रोग, पशुपन्छीजन्य रोग, जलवायु परिवर्तन र अन्य रोग तथा महामारी नियन्त्रणलगायत विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको एकीकृत उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. नसर्ने रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि व्यक्ति, परिवार, समाज तथा सम्बन्धित निकायलाई जिम्मेवार बनाउँदै एकीकृत स्वास्थ्य प्रणालीको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
१३. पोषणको अवस्थालाई सुधार गर्न, मिसावटयुक्त तथा हानिकारक खालाई निरुत्साहित गर्दै गुणस्तरीय एवं स्वास्थ्यवर्धक खाद्यपदार्थको प्रवर्द्धन, उत्पादन, प्रयोग र पहुँचलाई विस्तार गरिनेछ ।
१४. स्वास्थ्य अनुसन्धानलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डानुरूप गुणस्तरीय बनाउँदै अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रमाण र तथ्यहरूलाई नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा स्वास्थ्य पद्धतिको विकासमा प्रभावकारी उपयोग गरिनेछ ।
१५. स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई आधुनिकीकरण, गुणस्तरीय तथा प्रविधिमैत्री बनाई एकीकृत स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
१६. स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचनाको हक तथा सेवाग्राहीले उपचारसम्बन्धी जानकारी पाउने हकको प्रत्याभूति गरिनेछ ।
१७. मानसिक स्वास्थ्य, मुख, आँखा, नाक, कान, घाँटी स्वास्थ्य सेवालगायतका विशेष उपचार सेवालई विकास र विस्तार गरिनेछ ।
१८. अस्पताललगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गरिनेछ ।
१९. स्वास्थ्य क्षेत्रको नीतिगत, संगठनात्मक तथा व्यवस्थापकीय संरचनामा समयानुकूल परिमार्जन तथा सुधार गर्दै सुशासन कायम गरिनेछ ।

२०. जीवनपथको अवधारणाअनुरूप सुरक्षित मातृत्व, बालस्वास्थ्य, किशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पौष्ट तथा जेष्ठ नागरिकलगायतका सेवाको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
२१. स्वास्थ्य क्षेत्रको दिगो विकासका लागि आवश्यक वित्तीय स्रोत तथा विशेष कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
२२. बढ्दो सहरीकरण, आन्तरिक तथा बाह्य बसाइसराइजस्ता विषयहरूको समयानुकूल व्यवस्थापन गर्दै यसबाट हुने जनस्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याहरूलाई समाधान गरिनेछ ।
२३. जनसाङ्ख्यिक तथ्यांक व्यवस्थापन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गरी निर्णय प्रक्रिया तथा कार्यक्रम तर्जुमासँग आवद्ध गरिनेछ ।
२४. प्रति-जैविक प्रतिरोधलाई न्यूनीकरण गर्दै संक्रामक रोग नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि एकद्वार स्वास्थ्य पद्धतिको विकास तथा विस्तार गरिनुका साथै वायु प्रदूषण, ध्वनी प्रदूषण, जल प्रदूषणलगायतका वातावरणीय प्रदूषणका साथै खाद्यान्न प्रदूषणलाई वैज्ञानिक ढंगले नियमन तथा नियन्त्रण गरिनेछ ।
२५. आप्रवासन प्रक्रियाबाट जनस्वास्थ्यमा उत्पन्न हुनसक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न तथा विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकहरूको स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि समुचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२) स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०८३ अनुसार स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरू निम्न बमोजिम रहेका छन्:

१. स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
२. राष्ट्रियस्तरमा प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक निवारणसम्बन्धी स्वास्थ्य नीति, कानून र मापदण्ड,
३. स्वास्थ्यसम्बन्धी प्राज्ञिक, व्यवसायिक र पेसागत संघ संस्थासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
४. राष्ट्रिय तथा केन्द्रीय अस्पताल, स्वास्थ्य प्रतिष्ठानहरूको स्थापना, सञ्चालन र नियमन,

५. नर्सिङ्गहोम लगायतका स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालनसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
६. अस्पताल एवम् स्वास्थ्य संस्थाको प्रत्यायन,
७. विशिष्ट सेवाप्रदायक अस्पतालसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
५. औषधी, स्वास्थ्य सामग्री तथा स्वास्थ्य प्रविधिको उत्पादन र विकास, सञ्चय, बिक्री वितरण, अन्तिम विसर्जनसम्बन्धी गुणस्तर, मापदण्ड र नियमन,
९. आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
१०. सर्ने र नसर्ने रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणसम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड,
११. अन्तर्राष्ट्रिय स्वास्थ्य नियमन,
१२. स्वास्थ्य बीमा तथा सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा,
१३. स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या क्षेत्रको मानवस्रोत विकास र व्यवस्थापन,
१४. स्वास्थ्य सेवा तथा वस्तुको शुल्कसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१५. औषधी निगरानी र नियमन,
१६. औषधी खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१७. अति आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री (खोप र परिवार नियोजनका साधन) आपूर्ति तथा व्यवस्थापन,
१८. स्वास्थ्य विज्ञानसम्बन्धी अध्ययन र अनुसन्धानसम्बन्धी मापदण्ड,
१९. जडीबुटी, जान्तव र खनिज (हर्बल, एनिमल र मिनरल) को औषधीय अनुसन्धान,
२०. स्वास्थ्य सूचना प्रणाली व्यवस्थापन र स्वास्थ्य लेखा पद्धति,
२१. राष्ट्रिय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय चासोका जनस्वास्थ्य समस्याको निगरानी,
२२. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा र क्षेत्रको मापदण्ड,
२३. विभिन्न तहमा आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य सेवाको राष्ट्रिय प्रोटोकल,
२४. राष्ट्रिय रिफरेन्स प्रयोगशाला र परीक्षण केन्द्रको स्थापना, सञ्चालन र नियमन,

२५. स्वास्थ्य पर्यटन प्रवर्द्धनसम्बन्धी समन्वय,
२६. जनस्वास्थ्यसम्बन्धी आपतकालीन अवस्था, स्वास्थ्य क्षेत्रमा विपद् र महामारी व्यवस्थापन,
२७. आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीको मौज्दात (बफरस्टक) व्यवस्थापन,
२८. आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा रिफरल पद्धतिको विकास,
२९. जनसङ्ख्या, बसाइसराइ, परिवार नियोजन, मातृशिशु कल्याण, प्रजनन स्वास्थ्यसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून र मापदण्ड,
३०. राष्ट्रियस्तरमा जनसङ्ख्यासम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवम् प्रक्षेपण सूचना प्रणाली,
३१. बसाइसराइ सर्वेक्षण तथा स्थिति विश्लेषण,
३२. सरसफाइ तथा स्वच्छतासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा कार्यक्रमहरू,
३३. खाद्य स्वच्छतासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
३४. खाद्य क्वारेन्टाइन, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रणसम्बन्धी कार्यहरू,
३५. मन्त्रालयसम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थासंग सन्धि, सम्झौता, सम्पर्क र समन्वय,
३६. मन्त्रालयसम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन,
३७. नेपाल स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन।

३) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:

- स्थायी कर्मचारी दरबन्दी संख्या: १०६
- सेवा करारबाट काम गराउने कर्मचारी संख्या: ४०
- जम्मा कर्मचारी संख्या (सेवा करार समेत) : १४६

४) मन्त्रालयका महाशाखा/शाखा आदीको कार्यविवरण

१. नीति, योजना, तथा अनुगमन महाशाखा

१.१. नीति तथा योजना शाखा:

स्वास्थ्य सम्बन्धी संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीयतहका अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन नीति, रणनीति, योजना, निर्देशिका, मार्गदर्शन, प्रोटोकल तर्जुमा गर्ने ।

नीति कार्यान्वयन, नीतिको मूल्याङ्कन र नीति विश्लेषण गर्ने ।

- असङ्क्रमणीय रोग निदान तथा उपचारका लागि स्थापना भएका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाबीचसमन्वय कायम गरी उपयुक्त नीति तयार गर्ने ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति तथा अनुगमन मूल्याङ्कन खाका तर्जुमा गर्ने ।
- आवधिक तथा वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनको मार्गनिर्देशन तयार गर्ने ।
- स्वास्थ्य सुधार नीतिहरूको विकास गर्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका प्रतिष्ठान, परिषद्, समिति परिचालन सम्बन्धमा आवश्यक नीति तथायोजना तर्जुमा गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्र मानव संसाधन सम्बन्धी दीर्घकालीन, मध्यकालीन तथा अल्पकालीन नीति, योजना तथाकार्यक्रम तर्जुमागर्ने ।
- स्वास्थ्य सुधार नीतिहरूको विकास गर्ने ।
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरूको साधारण तथा विकास बजेट तर्जुमा गर्ने, गराउने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा, भवन, फर्निचर, मेशिनरीऔजार, उपकरण, सञ्चार साधन सवारी साधन लगायतका भौतिक साधनहरूको योजना तथाआपूर्ति व्यवस्थापन नीति तर्जुमा गर्ने ।
- जडिबूटी संरक्षण, संवर्धन, प्रवर्धन र गुणस्तरीय आयुर्वेद औषधी उत्पादन र नियमनका लागिनीति तर्जुमा गर्ने ।
- आयुर्वेद विभाग र सो अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्ने ।
- जनसङ्ख्या सम्बन्धी नीति, योजना र कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।
- बसाइँसराइ सम्बन्धी नीति, योजना र कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्र सुधारका लागि वैकल्पिक वित्तीय व्यवस्थापन गर्ने ।

- आर्थिक अध्ययन, अनुसन्धान, नीतिगत तथा कार्यगत अध्ययन गर्ने ।
- स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको आर्थिक मूल्याङ्कन, लागत प्रभावी लागत लाभविश्लेषण र लागत उपयोगिता विश्लेषण गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्राप्त हुने वैदेशिक सहायताको उपयोग क्षमताको अध्ययन गर्ने ।
- वैदेशिक सहायताबाट सञ्चालित तथा कार्यक्रमको विश्लेषण र स्वीकृत गर्ने ।
- हेल्थ फाइनान्सिङ तथा राष्ट्रिय स्वास्थ्य लेखा सम्बन्धी नीति रणनीति तयार गरि लागू गर्ने ।

१.२. अनुगमन तथा मुल्यांकन शाखा

- स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू सञ्चालन पश्चात जनतामा परेको, प्रभाव मूल्याङ्कनको लेखाजोखा गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गत सरकारी, गैरसरकारी, अर्धसरकारी तथा समितिहरूबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति तथा अनुगमन मूल्याङ्कन खाका तर्जुमा गर्ने र लागू गर्ने ।
- कार्यक्रमहरूको तुलनात्मक विश्लेषण गरी मितव्ययिता, कार्यदक्षता तथा प्रभावकारिता ल्याउनका लागि आयोजनालाई पृष्ठपोषण दिने ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू तथा प्रगतिहरूको विश्लेषण गर्ने ।
- विभिन्न दातृ निकाय बीच कार्यक्रम योजना, बजेट तर्जुमा, समीक्षा र मूल्याङ्कन गर्ने कार्यमा समन्वय गर्ने ।
- स्वास्थ्य सूचकहरूको विकास र समीक्षामा सहयोग गर्ने ।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवाको बारेमा अध्ययन र अनुसन्धान गर्ने ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धि आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने ।
- नयाँ स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको पाइलट टेष्ट र कार्यगत अनुसन्धान गर्ने गराउने ।
- प्रदेशस्तरतहबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको मासिक, चौमासिक र वार्षिक समीक्षा गर्न सहजिकरण गर्ने ।

१.३. चिकित्सा सेवा, शिक्षा तथा अनुसन्धान शाखा

- स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, शिक्षण संस्था तथा अस्पताल लगायत प्राविधिक शिक्षालयहरूसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्र अन्तरगतका विभिन्न विधाहरूमाहुने अध्ययन र अनुसन्धानको लागि समन्वय गर्ने
- मेडिकोलिगल सम्बन्धि नीति, नियम, पूर्वाधार तथा कार्यक्रमहरू तयार गरि लागु गर्ने ।
- सरकारी अस्पताल, निजी स्वास्थ्य संस्था, मेडिकल कलेज, प्रयोगशाला सेवा, रेडियोलोजी र ईमेजिङ सेवा सञ्चालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत विषयमा समन्वय गर्ने ।

१.४. आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा शाखा

- जडिबूटी संरक्षण, संवर्धन, प्रवर्धन र गुणस्तरीय आयुर्वेद औषधी उत्पादन र नियमनका लागिनीति तर्जुमाका लागि सम्बन्धित निकायहरूसंग समन्वय गर्ने ।
- विभाग र सो अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमहरूको योजना तर्जुमा समन्वय र सहयोग गर्ने ।
- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवा प्रवाह गर्ने संस्थाहरूको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने ।

२. गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखा:

२.१. गुणस्तर, मापदण्ड तथा नियमन शाखा

- सरकारी अस्पताल, निजी नर्सिङ होम र अस्पताल लगायतका स्वास्थ्य संस्थाहरू, मेडिकल कलेज, वैकल्पिक चिकित्सा, आयुर्वेद, प्रयोगशाला, रेडियोलोजी तथा ईमेजिङ सेवा लगायतका सेवाहरूको मापदण्ड निर्धारण तथा कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदत्त सेवाको गुणस्तर मापन र पृष्ठपोषण गर्ने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारिता अध्ययन तथा मूल्याङ्कन गर्ने
- औषधि व्यवस्था सम्बन्धी नीति तथा गुणस्तर निर्धारण गर्ने ।
- सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट प्रवाहित स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवाहरूको गुणस्तर निर्धारण, गुणस्तर नियमन ।
- मापन मापदण्ड निर्धारण गरी सो को कार्यान्वयन भए नभएको लेखाजोखा गर्ने
- स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नती मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका

- औषधि व्यवस्था विभाग र अन्तर्गतको नीतिगत विषय, आयुर्वेद औषधालय, चिकित्सा सम्बन्धी मापदण्ड तयार पार्ने
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदत्त सेवाको गुणस्तर मापन गर्ने ।
- आयुर्वेद औषधालय, चिकित्सा सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने ।
- सरकारी तथा निजी संस्थाहरूबाट संचालित आयुर्वेद तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको प्रभावकारीताको अनुगमन तथा निरीक्षण तथा आवश्यक मागदर्शन ।
- अस्पताल सेवा सञ्चालन सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण तथा कार्यान्वयनको व्यवस्था गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका अस्पताल लगायतका निकायमा प्रयोगमा आउने भौतिक सामग्रीहरूको मापदण्ड निर्धारण तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन सम्बन्धि कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गत सरकारी, गैरसरकारी, अर्धसरकारी तथा समितिहरूबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको सामयिक निरीक्षण गर्ने ।
- अस्पतालको मेशिनरी औजार तथा भौतिक व्यवस्था सम्बन्धमा आवश्यक मापदण्ड निर्धारण र नियमन गर्ने ।
- अन्तराष्ट्रिय स्वास्थ्य नियमन (International Health Regulation) सम्बन्धि कार्य गर्ने ।

२.२. सूचना प्रविधि शाखा

- स्वास्थ्य क्षेत्रमा नयाँ एवम् प्रभावकारी सूचना प्रणाली प्रविधि अनुसन्धान गरि स्थापित गर्ने ।
- टेलि मेडिसिनलाई दुर्गम क्षेत्रहरूमा स्थापित र सुदृढ गर्दै जाने ।
- ई-हेल्थ, एम-हेल्थ जस्ता प्रविधिहरू स्थापित गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा विद्युत्तीय सुशासन पद्धती स्थापित गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका सम्पूर्ण संस्थाहरूको स्वामित्वमा रहेको भौतिक सम्पत्तिको एकीकृत केन्द्रीय अभिलेख तयार गर्ने ।

३. जनसङ्ख्या व्यवस्थापन महाशाखा

३.१. जनसङ्ख्या व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा

- जनसङ्ख्या तथा बसाइँसराइ सम्बन्धी नीति, ऐन, नियम, योजना र कार्यक्रम तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गर्ने ।
- जनसङ्ख्या नीति, निर्माण, निर्देशिका तर्जुमा र समन्वय गर्ने ।

- जनसङ्ख्या विषयका अध्ययन तथा अनुसन्धान, सर्भेक्षण एवं विश्लेषण गर्ने ।
- जनसङ्ख्या सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सभा सम्मेलनबाट पारित प्रस्ताव तथा कार्य योजनाहरू कार्यान्वयन र समन्वय गर्ने ।
- जनसङ्ख्या व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकास र समन्वय गर्ने ।
- बसाइँसराइ सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन गर्ने ।
- प्रजनन, मृत्यु, विवाह र बसाइँसराइ आन्तरिक)/बाह्य जस्ता जनसङ्ख्याका विविध पक्षहरूमा (दीर्घकालीन, आवधिक वा वार्षिक कार्यक्रमहरू तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने ।
- जनसङ्ख्याको वृद्धिदर, प्रजनन, मृत्युदर आदि जनसाङ्ख्यिक सूचनाहरू, पाठ्यपुस्तक तथा सूचना सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गरी नीति तथा कार्यक्रम निर्धारण गर्ने र आवश्यकता अनुसार अनुमान एवं प्रक्षेपण लगायतका अन्य विषयका कार्य गर्ने ।

३.२. लैंगिक समानता तथा समावेशिकरण शाखा

- स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि विभिन्न तहमा निर्माण गरिने नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई जेसी संवेदनशिल बनाउन आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा जेसीलाई संस्थागत गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रका वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटलाई जेसी उत्तरदायी बनाउन मन्त्रालय तथा विभागमा आवश्यक सहजीकरण / सहयोग गर्ने ।
- जेसी सम्बद्ध कार्यक्रमहरूको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेलगायतका अन्य विषयका कार्य गर्ने

४. स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा

४.१. प्रादेशिक तथा स्थानीय स्वास्थ्य समन्वय शाखा

- कार्य बिस्तृतीकरण बमोजिम प्रदेश तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक समन्वय सहजीकरण तथा प्रावीधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- प्रदेश तथा स्थानीय तहको स्वास्थ्यको सम्पर्क इकाइको रूपमा कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत मानव संसाधनको अभिलेख राख्ने । मानव संसाधनको आवश्यकताको प्रक्षेपण र मानव संसाधनको विकास सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा संलग्न सबै निकायहरूको मानव संसाधन सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन गर्ने
- स्वास्थ्य क्षेत्र मानव संसाधन सम्बन्धी सूचनाको सङ्कलन, प्रशोधन, विश्लेषण, वितरण, संरक्षण, अद्यावधिक, उपयोग तथा प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य मानवश्रोतको स्तर निर्धारण, जनशक्ति परिचालन, सेवा शर्त सुविधा सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण गर्ने ।
- स्वास्थ्य मानवश्रोत सम्बन्धित तालिम, उत्प्रेरणा तथा वृत्ति विकास सम्बन्धि योजना तर्जुमा सम्बन्धि कार्य गर्ने ।
- विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्य मानव श्रोतको सेवा प्रभावको निरीक्षण अनुगमन गरी आवश्यक मार्ग निर्देशन सम्बन्धि कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य मानव श्रोतको लागि तालिम आवश्यकता पहिचान गर्ने ।

४.२. बहुक्षेत्रीय समन्वय शाखा

- बहुपक्षीय सरोकार राख्ने निम्न लिखित विषयवस्तुका सम्बन्धमा सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक कार्य सम्पादन गर्ने ।
- पोषण
- कृषी क्षेत्र
- लार्डभस्टक क्षेत्र
- महिला तथा बालबालीका क्षेत्र
- वातावरणीय स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाई एवं खाद् पदार्थ
- प्रदुषण तथा विषादी नियन्त्रण एवं औद्योगिक, पेशागत तथा आप्रवासीको स्वास्थ्य

- सडक दुर्घटना
- विद्यालय स्वास्थ्य
- आपतकालीन अवस्थाको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन
- सुक्ष्मजिव निरोधक प्रतिरोध रोकथाम
- श्रम तथा वैदेशिक रोजगारको लागि जानेहरुको स्वास्थ्य
- स्वास्थ्य पर्यटन आदि
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्य गर्ने विभिन्न राष्ट्रियस्तरका गैर सरकारी संघ संस्थाहरु संग समन्वय कायम गर्ने ।

४.३. विकास सहायता समन्वय शाखा

- अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
- वैदेशिक श्रोतको प्रभावकारी परिचालन र उपयोग गर्ने ।
- अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु परिचालन तथा समन्वय गर्ने ।
- वैदेशिक छात्रवृत्ति, तालिम, अध्ययन भ्रमणमा मनोनयन गर्ने ।
- नेपाल सरकार र विदेशी संस्थाबीच भएको सम्झौता बमोजिम कर, भंसार छुट लगायतका अन्य विषय कार्य गर्न ।

४.४. सार्वजनिक सूचना समन्वय शाखा

- सञ्चार व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सूचनाहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- मन्त्रालयका आधिकारिक धारणाहरुको सार्वजनिकीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालयका काम कारवाहीहरुको पारदर्शीता लगायत सम्बन्धित अन्य कार्यहरु गर्ने ।

५. प्रशासन महाशाखा

५.१. कर्मचारी प्रशासन शाखा

- आवश्यक जनशक्तिको दरवन्दी सिर्जना, नियुक्ति, सरुवा, पदस्थापना तथा बढुवा सम्बन्धि कार्यगर्ने
- मन्त्रालय अन्तर्गत कर्मचारीको श्रेणी र तहगत दरवन्दी विवरण तथा कर्मचारी अभिलेख राख्ने।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण, कार्यसम्पादन, तालिम, विदा तथा अवकाश तथा विभागीय कारवाही गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको सङ्गठनात्मक संरचना प्रशासन सुधारका कार्यहरू गर्ने ।
- कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी मूल्याङ्कनको अभिलेख तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- स्वास्थ्य सेवाका विभिन्न पदको बढुवाको लागि सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- स्तरवृद्धि सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मानव संसाधन सूचना केन्द्रमा प्रविष्ट भएका पत्रको व्यक्तिगत फाइलमा अद्यावधिक गर्ने।
- लामो अवधिका विदा तथा कारवाहीहरूको अभिलेख राख्ने।
- अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत फाइल अद्यावधिक गर्ने।
- मन्त्रालय अन्तर्गत सामान्य प्रशासन समूहका कर्मचारीहरूको सुपरीवेक्षण, अभिलेख, कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने।

५.२. आर्थिक प्रशासन शाखा

- आर्थिक योजना तथा सघीय आर्थिक प्रशासन नीति अनुसार कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको वित्तिय नीति तर्जुमा, बजेट, मन्त्रालयको केन्द्रीयस्तरको लेखा अन्तर्गत वार्षिक विनियोजन बाँडफाँड सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको लागि विनियोजित बजेटको निकासा, खर्च, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन र लेखापरीक्षण सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- तर्जुमा, बजेट कार्यान्वयन, लेखापरीक्षण तथा बेरुजु फछ्छोट, आर्थिक अनुशासन पालनासम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट सञ्चालन गर्ने ।
- केन्द्रीय लेखा, लेखाप्रणाली तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थापन गर्ने ।

- मन्त्रालय अन्तर्गतका छुट्टै ऐन र नियम अन्तर्गत स्थापना भएका प्रतिष्ठान, परिषद्, समितिहरूको आर्थिक प्रशासन नीति, निर्देशन, नियन्त्रण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासन र वित्तीय व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयका कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गत लेखा समूहका कर्मचारीहरूको सुपरीवेक्षण, अभिलेख, कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।

५.३. कानून शाखा

- संघीयता कार्यान्वयनको क्रममा स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित आवश्यक ऐन, नियमावलीहरू तर्जुमा एवम् परिमार्जन गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा आवश्यक ऐन, नियमावलीहरू तर्जुमा गर्न सहजिकरण गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको क्रियाकलाप सञ्चालनमा आवश्यक पर्ने ऐन नियम तथा विनियम तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वयनको अनुगमन र कानूनी बाधा अड्चन फुकाउने सरसल्लाह दिने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूलाई आवश्यक पर्ने कानूनी राय सुझाव दिने ।
- मन्त्रालयसंग सम्बन्धित सरकारी मुद्दा मामिला सम्बन्धी प्रतिरक्षात्मक कार्य गर्ने ।

५.४. आन्तरिक प्रशासन शाखा

- मन्त्रालयको आन्तरिक प्रशासन, कार्यालय व्यवस्थापन, सरसफाइ र आवश्यक भौतिक व्यवस्था गर्ने ।
- आन्तरिक कर्मचारी प्रशासन, आन्तरिक कार्य विभाजन, हाजिरी, विदा, रमाना, पालो पहरा, खटनपटनको व्यवस्थापन गर्ने ।
- कार्यालय भवन, परिसर, सवारी साधनहरूको मर्मतसंभार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- मन्त्रालयको आन्तरिक जिन्सी सामानको आपूर्ति तथा व्यवस्था, जिम्मा तथा रेखदेख, संभार, संरक्षण, निरीक्षण तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- सम्पत्ती विवरण सम्बन्धी कार्य ।
- सुशासन सम्बन्धि कार्य ।

- पुस्तकालय व्यवस्थापन तथा ई- लाईब्रेरी संचालन ।

६. स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई

- स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने ।
- गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको राष्ट्रिय विपद व्यवस्थापन केन्द्र लगायत अन्य सम्बन्धित निकायहरूसँग स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क विन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा आकस्मिक चिकित्सकीय टोली परिचालन तथा इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखासँग समन्वय गरि द्रुत प्रतिकार्य गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहसँग स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा केन्द्रिय सम्पर्क विन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।
- आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा सहयोगि अन्तराष्ट्रिय निकाय, गैरसरकारी एवम् सरोकारवाला संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरि आवश्यक सहयोग परिचालन गर्ने ।
- आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा हब तथा स्याटेलाईट अस्पतालहरूबाट सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक सहकार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य आपतकालिन अवस्थाको सूचनाहरूलाई अभिलेखिकरण गर्ने ।
- मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकासका लागि इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखासँग सहकार्य गर्ने ।

५) स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने प्रमुख सेवाहरू

- औषधोपचार खर्च भुक्तानी
- जनगुनासो तथा उजुरी सुनुवाई
- निजी तथा गैर सरकारी स्वास्थ्य संस्थाको पूर्वाधार निर्माण तथा संचालन स्वीकृति
- निजी स्वास्थ्य संस्थाको पूर्वाधार संचालन / स्वीकृति र नवीकरण
- विपन्न नगरिक उपचार राहत सम्बन्धी कार्य

- जन आन्दोलन घाइते उपचार
- निजी स्वास्थ्य शिक्षण संस्थाको विधार्थिहरूलाई सरकारी अस्पतालमा प्रयोगात्मक अभ्यास सम्बन्धी कार्य
- स्वास्थ्य शिविर संचालन अनुमति सम्बन्धी कार्य
- विदेशमा उपचार गराउन
- विदेशी चिकित्साहरूलाई नेपाल मेडिकल काउन्सिल अस्थायी दर्ता , नविकरण गर्न सिफारिस दिने सम्बन्धी कार्य
- कर्मचारीहरूको सरुवा
- बढुवा/ स्तरवृद्धि
- संगठन संरचना सर्वेक्षण
- विदेशी स्वयंसेवक र विशेषज्ञहरूलाई कार्य सहित र भिसाको लागि सिफारिस गर्ने
- एम्बुलेन्स आयातमा छुटको सिफारिश
- विदेशमा अध्ययन गर्ने जाने चिकित्सकहरूलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउने

६) सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

६.१ नीति, योजना, तथा अनुगमन महाशाखा प्रमुख: डा. गुण निधि शर्मा

६.१.१ नीति तथा योजना शाखा प्रमुख: प्रकाश देवकोटा

६.१.२ अनुगमन तथा मुल्यांकन शाखा प्रमुख: डा. अनु शाक्य

६.१.३ चिकित्सा सेवा, शिक्षा तथा अनुसन्धान शाखा प्रमुख : नुजन शर्मा

६.१.४ आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा शाखा प्रमुख:

६.२. गुणस्तर मापदण्ड तथा नियमन महाशाखा प्रमुख: डा. रोशन न्यौपाने

६.२.१ गुणस्तर, मापदण्ड तथा नियमन शाखा प्रमुख: ईश्वरी प्रसाद ढकाल

६.२.२ सूचना प्रविधि शाखा प्रमुख: सुरज प्रकाश अर्याल

६.३. जनसङ्ख्या व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुख: हेमराज सुवेदी

६.३.१ जनसङ्ख्या व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा प्रमुख: झविन्द्र पाण्डे

६.३.२ लैंगिक समानता तथा समावेशिकरण शाखा प्रमुख: चन्द्रकला वली

६.४. स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा प्रमुख: यशोदा अर्याल

६.४.१ प्रादेशिक तथा स्थानीय स्वास्थ्य समन्वय शाखा प्रमुख: विशाल सुवेदी

६.४.२ बहुक्षेत्रीय समन्वय शाखा प्रमुख: डा. समीर कुमार अधिकारी

६.४.३ विकास, सहायता समन्वय शाखा प्रमुख:

६.४.४ सार्वजनिक सूचना समन्वय शाखा प्रमुख: डा. भक्त बहादुर के.सी.

६.५. प्रशासन महाशाखा प्रमुख: दिवस आचार्य

६.५.१ कर्मचारी प्रशासन शाखा प्रमुख: पर्व प्रसाद सापकोटा

६.५.२ आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख: मिट्टु थापा

६.५.३ कानून शाखा प्रमुख: राजेन्द्र लम्साल

६.५.४ आन्तरिक प्रशासन शाखा प्रमुख: धनेश्वर पौडेल

६.६ स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद व्यवस्थापन इकाई प्रमुख: कुमारी बन्दना भट्ट

६.७ गुनासो व्यवस्थापन समिति संयोजक: डा. भक्त बहादुर के.सी.

७. सेवा प्राप्त गर्न प्रकृया र दस्तुर

प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रक्रिया	दस्तुर
जनगुनासो तथा उजुरी सुनुवाई	प्रचलित ऐन नियम अनुसार	ऐन नियम वमोजिम
निजी तथा गैर सरकारी स्वास्थ्य संस्थाको पूर्वाधार निर्माण तथा संचालन स्वीकृति र नवीकरण	• स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन • टिप्पणी उठान गरि पेश गर्ने, स्वीकृत भएपछि पत्र दिने, अभिलेख राख्ने	निःशुल्क
स्वास्थ्य शिविर संचालन अनुमति सम्बन्धी कार्य	आवश्यक कागजात प्राप्त भए पश्चात निर्णय गरि सम्बन्धित संस्थालाई अनुमति दिईने	निःशुल्क
विदेशी चिकित्सकहरूलाई नेपाल मेडिकल काउन्सिल अस्थायी दर्ता सिफारिश दिने सम्बन्धी कार्य	आवश्यक कागजात प्राप्त भए पश्चात टिप्पणी उठान गरि स्वीकृति पश्चात नेपाल मेडिकल काउन्सिलमा सिफारिश दिने	निःशुल्क

कर्मचारीहरूको सरुवा	• निजामती सेवाका कर्मचारीहरूको (भाद्र महिना) • स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीहरूको अन्तर विभाग सरुवा (आश्विन र फागुन महिना)	
बढुवा र स्तरवृद्धि	आवश्यक कागजात सहित निवेदन दिएकोमा छानविन गरि बढुवा सूची प्रकाशन र स्तरवृद्धि	
विभागीय सहमति	प्रचलित ऐन/नियममा व्यवस्था भए अनुसारको प्रकृया पुरा गरि सम्बन्धित निकायबाट स्पष्ट राय सहितको टिप्पणी उठान भई तालुक कार्यालय हुँदै मन्त्रालयमा पेश हुने	निःशुल्क
विदेशी स्वयंसेवक र विशेषज्ञहरूलाई कार्य सहित र भिसाको लागि सिफारिश गर्ने	शाखामा निवेदन	निःशुल्क
एम्बुलेन्स/ स्वास्थ्य सामग्री/ उपकरणको आयातमा राजश्व छुटको सिफारिश	शाखामा निवेदन	निःशुल्क
संयुक्त राज्य अमेरिकामा अध्ययन गर्न जाने चिकित्सकहरूलाई आवश्यकताको पत्र उपलब्ध गराउने	शाखामा निवेदन	निःशुल्क

८. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी:

कामको स्वरूप र प्रकृति अनुसार शाखा अधिकृत, शाखा प्रमुख, महाशाखा प्रमुख, अतिरिक्त सचिव, सचिव र माननीय मन्त्री।

९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:

सचिव, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय

१०. सम्पादन गरेको कामको विवरण:

यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूचीमा राखिएको छ ।

११. सूचना अधिकारीको नाम र पदः

सूचना अधिकारी : डा. भक्त बहादुर के.सी., बरिष्ठ स्वास्थ्य शिक्षा प्रशासक

१२. नीति, ऐन, नियम, विनियम, रणनीति, निर्देशिका र कार्ययोजनाको सूची

१२.१ ऐन, नियम, विनियमको सूची

- जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५
- जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७७
- सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकार ऐन, २०७५
- सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकार नियमावली, २०७७
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा ऐन, २०७४
- मानव अंग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) ऐन, २०७२ (२०५५को संशोधन)
- सूर्तिजन्य पदार्थ (नियन्त्रण र नियमन गर्ने) ऐन, २०६८
- सूर्तिजन्य पदार्थ (नियन्त्रण र नियमन गर्ने) नियमावली, २०६८
- स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी ऐन, २०६६
- पाटन स्वास्थ्य विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०६३
- शहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदयकेन्द्र ऐन, २०५७
- नेपाल फार्मेसी परिषद ऐन, २०५७
- नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद नियमावली, २०५६
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- मानव शरीरको अंग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) ऐन, २०५५
- वी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल ऐन, २०५४
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३
- नेपाल नर्सिङ परिषद ऐन, २०५२
- आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (विक्रि वितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९
- आमाको दुध लाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (विक्रि वितरण नियन्त्रण) नियमावली, २०५१
- वी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०४९
- नेपाल स्वस्थ्य अनुसन्धान परिषद ऐन, २०४७
- नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद ऐन, २०४७
- आयुर्वेद चिकित्सा परिषद् ऐन, २०४५

- औषधीस्तर नियामावली, २०४३
- औषधी उत्पादन संहिता, २०४१
- औषधी जाँचबुझ तथा निरीक्षण नियमावली, २०४०
- औषधी दर्ता नियमावली, २०३८
- औषधी परामर्श परिषद् औषधी सल्लाहकार समिति गठन नियमावली, २०३७
- औषधी ऐन, २०३५
- नेपाल मेडिकल काउन्सिल नियमावली, २०२४
- बिफर नियन्त्रण नियमावली, २०२३
- बिफर नियन्त्रण ऐन, २०२०
- संक्रामक रोग ऐन, २०२०
- नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२०
- खोप ऐन, २०२०

१२.२ नीति, रणनीति, निर्देशिका, कार्यक्रमहरू तथा कार्ययोजनाहरू:

- राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०७६
- मेडिको लिगल सेवा निर्देशिका , २०७५
- स्वास्थ्य क्षेत्रको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति, २०८०
- एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन निर्देशिका, २०७३
- विपन्न नागरिक उपचार कोष निर्देशिका , २०७३
- स्वास्थ्य संस्था संचालन मापदण्ड, २०७७
- अस्पताल फार्मसी निर्देशिका , २०७२
- राष्ट्रिय रक्तसंचार नीति, २०७१
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीति, २०७१
- सूतिजन्य पदार्थ नियन्त्रण तथा नियमन निर्देशिका, २०७१
- सूतिजन्य पदार्थको प्याकेटमा चित्र र सन्देश अंकित निर्देशिका , २०८१
- विस्तारित अस्पताल सेवा कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७
- राष्ट्रिय मुख स्वास्थ्य रणनीति (२०८१-२०८७)
- राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला नीति, २०६९
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य सञ्चार नीति, २०६९

- सुरक्षित गर्भपतन सेवा प्रक्रिया, २०६०
- नसर्ने रोगहरू पहिचानका लागि एक महिने अभियान सञ्चालन निर्देशिका, २०८१
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा नर्सिङ्ग सेवा निर्देशिका, २०८१
- जलनको सघन उपचार सेवा विस्तार गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१
- जनस्वास्थ्य आपतकाल व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८२
- स्वास्थ्य आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र संचालन कार्यविधि, २०८२
- लैङ्गिक हिंसा व्यवस्थापन सम्बन्धी एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०८३
- स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय र अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीको आचारसंहिता, २०८३
- लक्षित वर्ग निःशुल्क उपचार पोर्टल (संचालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०८३
- अस्पताल सेवा सुधार कार्यविधि, २०८२
- संयुक्त राज्य अमेरिकामा अध्ययनमा जाने नेपाली चिकित्सकहरूको लागि आवश्यकताको पत्र जारी गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२
- स्वास्थ्य सेवाबाट कोहि नछुट्नु (एल.एन.ओ .बी .) बजेट मार्कर निर्देशिका, २०७७
- समुदायमा आधारित रोग निगरानी निर्देशिका, २०८२
- शहीद तथा विभिन्न आन्दोलन, द्वन्द्व तथा प्राकृतिक प्रकोपका घाइतेहरूलाई औषधि उपचार गरेबापत अस्पतालहरूलाई शोधभर्ना दिने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२
- आधारभूत अस्पताल सञ्चालन मापदण्ड, २०८१
- आन्तरिक व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२
- एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्र सुदृढीकरण राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२/०८३— २०८६/०८७

१३. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण:

यस जानकारी अनुसूची १ मा रहेको छ ।

१४.स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको वेबसाइटको विवरण:

- यस स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको वेबसाइट <https://mohp.gov.np/>

१५. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले सञ्चालन गरेका कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन:

अनुसूची १ मा उपलब्ध छ ।

१६. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण

- <https://mohp.gov.np/>
- <https://www.facebook.com/mohfsnep>
- https://x.com/MoHFS_Nepal
- **Viber: Swastha Suchana by MoHP, Nepal**

१७. अनुसूचि १-सम्पादन गरेका कामहरूको विवरण

१७.१ स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा

१७.१.१ सार्वजनिक सूचना समन्वय शाखाको आ.व. २०८२/८३ को बैशाख, जेठ र असार महिनाको प्रगती विवरण:

१. सूचनाको हक अन्तर्गतका सूचनाका विवरणहरू

विवरण	सूचनाको माग संख्या	सूचना प्रदान गरिएको संख्या	कैफियत
सूचनाको हक अन्तर्गतका सूचनाका माग	१७	१३	बाँकी सूचना प्रक्रियामा रहेको

२. विभिन्न माध्यमबाट गुनासो व्यवस्थापन इकाईमा संकलन तथा सम्बोधन भएका गुनासाहरू

विवरण	जम्मा गुनासा संख्या	सम्बोधन तथा फछ्यौटका लागि सम्बन्धित निकायमा पत्राचार लगायत आवश्यक समन्वय भएको	कैफियत
विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त गुनासो	२३७८	२३५०	अन्य गुनासो फछ्यौटको प्रक्रियामा रहेको ।

३ सामाजिक सञ्जाल तथा सञ्चार व्यवस्थापन:

- स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको आधिकारिक फेसबुक र ट्विटर मार्फत मन्त्रालयका दैनिक गतिविधिहरूको निरन्तर जानकारी गराइएको ।
- आम नागरिकको स्वास्थ्य सचेतनाका लागि विभिन्न सूचना, सन्देश र सामग्रीहरू सामाजिक सञ्जाल मार्फत निरन्तर प्रवाह गरिएको ।

४. सम्पर्क तथा समन्वय:

- स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय र अन्य विषयगत मन्त्रालयहरूका साथै स्वदेशी तथा वैदेशिक निकायहरूसँग निरन्तर सञ्चार सम्पर्क र समन्वय गरिएको ।

- आम नागरिकका जिज्ञासा तथा गुनासाहरू टेलिफोन मार्फत प्रत्यक्ष रूपमा लिने र सम्बन्धित महाशाखा/निकायसँग समन्वय गरी तत्काल सम्बोधन गर्ने गरिएको।

१७.१.२ विकास सहायता समन्वय शाखाको आ.व. २०८२/८३ को बैशाख, जेठ र असार महिनाको प्रगती विवरण:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
स्वास्थ्य तथा खाद्य महाशाखा
सिंहदरबार, काठमाडौं, नेपाल

४- { २२३५८०
२६२६९६
२६९७३६
२६२८०२
२६२९८७
२६२४६८
२६२४४३

पत्र संख्या :- २०८२/०८३/४ बि.स.स. मिति: २०८३/०४/०६

च.नं १५

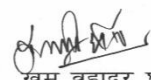
श्री सार्वजनिक सुचना समन्वय शाखा,
सिंहदरबार, काठमाडौं।

विषय: सुचना उपलब्ध गराईएको सम्बन्धमा।

प्रस्तुत विषयमा तहाँ शाखाको च.नं. ०७ मिति २०८३।०४।०४ को पत्रबाट माग भए बमोजिम यस शाखाले बैशाख, जेठ र असार महिनामा सम्पादन गरेको कामको विवरण तपसिल बमोजिम रहेको व्यहोरा अनुरोध छ।

तपसिल:

क्र.स.	नाम	बैशाख	जेठ	असार	जम्मा
१	भन्सार छुट सिफारिस	२२	१३	१४	४९
२	भन्सार सहजिकरण सिफारिस	१	२	३	६
३	कार्य सहमति सिफारिस	७	१	४	१२
४	श्रम ईजाजत सिफारिस	७	२	४	१३
५	भिसा सिफारिस	९	४	४	१७
६	काउन्सिल अस्थायी दर्ता सिफारिस	२	-	२	४
७	विदेशी मुद्रा सटही	१	४	३	८
८	सिफारिस	२२	२२	१६	६०
९	राय सहमति	३	३४	१५	५२
१०	Statement of Need	३२	१७	४	५४
११	अन्य	६	२	४	१२
जम्मा					२८७

 खुम बहादुर घर्ती
 शाखा अधिकृत

बहुक्षेत्रीय समन्वय शाखाको आ.व. २०८२/८३ को बैशाख, जेठ र असार महिनाको प्रगती विवरण:

सि.न	सम्पादित मुख्य मुख्य क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमहरू (बैशाख, जेठ र असार)
१.	विभिन्न मन्त्रालय, निकाय, विभागबाट प्राप्त पत्रको जवाफ पठाउने र सम्बन्धित निकायमा आवश्यक समन्वय सहजीकरण गर्ने गरेको ।
२.	स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूसंगको कार्यप्रगति समिक्षा सम्पन्न गरिएको ।
३.	Migrant Health Service Package सहितको Standard operating Procedure (SOP) तयार पार्ने उद्देश्यले कार्यविवरण सहितको प्राविधिक कार्य समूह (TWG) गठन गरी निरन्तर बैठक बसी Standard operating Procedure (SOP) को मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिईएको ।
४.	नर्सन रोगहरूको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि बहुक्षेत्रीय कार्ययोजना २०८३-२०८७ को मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिईएको ।
५.	SAMi परियोजनाको सहयोगमा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यशाला सम्पन्न गरेको ।
६.	विभिन्न देशका राजदुतहरूसंग माननीय मन्त्रीज्यूको शिष्टाचार भेटघाटको सहजीकरण गरेको ।
७.	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा संचालित जनस्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेश गरेको ।
८.	सञ्चार माध्यमसँग सहजीकरण/ समन्वय गरिएको ।
९.	संघीय मन्त्रालय र निकायहरूसँग समन्वय सहजीकरण तथा विभिन्न समितिहरूमा सहभागिता र आवश्यक कार्यहरू गरिएको ।

१७.२ गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखा

आ.व. २०८२/०८३ को चौथो त्रैमासिक बैशाख, जेठ र असार महिनामा) सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखाबाट २०८३ साल बैशाख, जेठ र असार महिनामा सम्पादित मुख्य कामहरू

सि.न.	कार्यहरू	कैफियत
१	सरकारी तथा निजी अस्पतालका कुल शैयामध्ये कम्तीमा १० प्रतिशत निःशुल्क सेवा उपलब्धता, लाभग्राही विवरण तथा सेवा उपयोगको रियल टाइम अनुगमनका लागि Free Health Portal (www.freehealth.mohp.gov.np) सञ्चालनमा आएको छ। साथै उक्त पोर्टलमा रक्त उपलब्धता सम्बन्धी समेत सूचना प्रवाह गरी हालसम्म नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त Blood Transfusion Service Centre तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका Blood Transfusion Service Centre गरी ३२ वटा संस्थाको सम्पर्क नम्बर र सेवाको विवरण उपलब्ध भएको छ।	
२	नियो चिल्डेन हस्पिटल प्रा.लि., लहान, सिरहाको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणको कार्यसूची (TOR) यस मन्त्रालयको मिति २०८३।०१।२९ को निर्णयानुसार सूचिकृत भएको।	
३	ईफराह आई हस्पिटल प्रा.लि., विराटनगर, मोरङको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षणको प्रतिवेदन (IEE) यस मन्त्रालयको मिति २०८३।०१।२९ को निर्णयानुसार सूचिकृत भएको।	
४.	प्रादेशिक अस्पताल, जलेश्वर, महोत्तरीलाई यस मन्त्रालयको मिति २०८३।०२।१८ को निर्णयानुसार विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम अन्तरगत हेमोडायलिसिस सेवामा सूचिकृत भएको।	
५.	कपिलबस्तु अस्पताल, तौलीहवालाई यस मन्त्रालयको मिति २०८३।०३।०२ को निर्णयानुसार विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम अन्तरगत हेमोडायलिसिस सेवामा सूचिकृत भएको।	
६	जेनजी प्रदर्शनका घाईतेहरूको वर्गिकरण कार्यविधि, २०८२ बमोजिम हालसम्मको वर्गिकरण भएको संसोधित अध्यावधिक विवरण ५२८ (पाँचसय अष्टाइस) ऐ. कार्यविधिको दफा ३ को उपदफा ६ (अनुसूचि ३) को ढाँचामा संलग्न गरी मिति २०८३।०३।२३ निर्णयानुसार गृह मन्त्रालयमा पठाईएको।	
७	Workshop on Mainstreaming Antimicrobial Resistance Interventions into Primary Health Care कार्यक्रम ९-११, २०२६ मा सम्पन्न भयो।	

Handwritten signature and date: २०८३/०१/२९

१७.३ प्रशासन महाशाखा

१७.३.१ आन्तरिक प्रशासन शाखाबाट आ.व. २०८२/०८३ को चौथो त्रैमासिक (बैशाख, जेठ र असार महिनामा) सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय

(आन्तरिक प्रशासन शाखा)

पत्र सङ्ख्या: ०८३/०८४

च.नं. : २५

सिंहदरबार, काठमाडौं

मिति: २०८३/०४/०७

नेपाल संवत् १९४६, दिक्छा, नवमी विहिवार

विषय: विवरण सम्बन्धमा ।

श्री स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा,

(सार्वजनिक सूचना समन्वय शाखा)

स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय ।

प्रस्तुत विषयमा तहाँ शाखाको प.स.२०८३/०८४ च.नं. ०७ मिति २०८३/०४/०४ को पत्रबाट माग भएबमोजिम यस शाखाबाट २०८३ बैशाख देखि असार महिनासम्म सम्पादित मुख्य मुख्य क्रियाकलाप तथा कार्यक्रमहरू निम्नानुसार उपलब्ध गराइएको बेहोरा अनुरोध छ ।

क्र.स.	सम्पादित मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू	कैफियत
१.	खरिद एकाई गठन गरिएको	
२.	अस्थायी दरबन्दी सम्बन्धी कार्यका लागि अर्थ मन्त्रालयको प्रतिनिधि पठाई दिन माग गरिएको	
३.	जनशक्ति करार सेवामा लिने सम्बन्धमा परिपत्र भएको	
४.	अनलाईन तालिम मोड्युल विकास तथा संचालन गर्न राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलाई अनुरोध गरीएको	
५.	यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बारम्बार सोध्ने प्रश्नहरू (FAQs) को विवरण तयार गरी पेश गर्न महाशाखा/शाखा/ HEOC लाई पत्राचार गरिएको,	
६.	अतिरिक्त स्वास्थ्य सचिवज्यू तथा विभिन्न कर्मचारीहरूलाई जिम्मेवारी तोकिएको	
७.	SEDP तालिमको लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा सिफारिस गरी पठाईएको	
८.	ACMD/PCMD (खुल्ला तर्फ) तालिमका लागि सिफारिस गरी नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानमा पठाईएको	
९.	मन्त्रालयको O & M सर्वेक्षण प्रतिवेदन प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाईएको	
१०.	BPR र कार्यसम्पादन सूचक स्वीकृत गरिएको	
११.	राष्ट्रिय सर्तकता केन्द्रको पत्र बमोजिम समय पालना नगर्ने यस मन्त्रालयका	

व्यावसायिक र सिर्जनशील प्रशासन : विकास, समृद्धि र सुशासन

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय

(आन्तरिक प्रशासन शाखा)

पत्र सङ्ख्या: ०८३/०८४

च.नं. :

सिंहदरबार, काठमाडौं

	कर्मचारीहरूलाई कारण खुलाई पेश गर्न अनुरोध गरिएको	
१२.	जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्न समिति गठन गरिएको	
१३.	विभिन्न मन्त्रालयहरू, आयोग, संसद सचिवालय र राष्ट्रिय सर्तकता केन्द्र समेत गरी ११ थान हिल चियर वितरण गरिएको	
१४.	मन्त्रालयको पुलरबन्दी स्वीकृत O&M अनुसार पद दर्ताका लागि राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती) लाई अनुरोध गरिएको	
१५.	यस मन्त्रालयको व्यवस्थापन परीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन भूमि व्यवस्था, सहकारी, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा सिफारिस गरी पठाईएको	
१६.	महाशाखा /शाखा प्रमुखहरूलाई श्रीमान् सचिवज्यूबाट अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको	
१७.	मातहतका निकायलाई आ-आफ्नो जग्गा संरक्षण गर्न, अतिक्रमण भएको भए सोको विवरण पठाउन पत्रचार गरिएको	
१८.	सेवा प्रवाहको बारेमा कार्यदल गठन गरिएको	
१९.	सुन्य बाँकी फाइल फन्छ्यौट सम्बन्धी विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको	
२०.	TU लाई आशयपत्र सहितको प्रस्ताव पेश गर्न अनुरोध गरिएको	

सुशासन इकाई तर्फ

सि.नं.	विवरण	अ.दु.अ.आ.	राष्ट्रिय सर्तकता केन्द्र	हेलो सरकार	अन्य मन्त्रालय/संस्था / व्यक्ति	जम्मा समग्रमा
१	प्राप्त गुनासो तथा उजुरी संख्या	९०	१९	१३४६	३०	१४९०
२	अनुसन्धान/पत्राचार हुँदै	२५	६	६७३	१४	७१५
३	फन्छ्यौट भएको संख्या	६५	१३	६७३	१६	७७५
	फन्छ्यौट प्रतिशत	७२%	६८%	५०%	५३%	५२%

(नन्द किशोर यादव)
शाखा अधिकृत

व्यावसायिक र सिर्जनशील प्रशासन : विकास, समृद्धि र सशासन

१७.३.२ कानून शाखाबाट आ.व. २०८२/०८३_चौथो त्रैमासिक (बैशाख, जेठ र असार महिनामा)
सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

१. यस मन्त्रालय तथा मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग, अस्पतालहरूको ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड लगायतका कानून निर्माण तथा संशोधन गर्ने।
२. विभिन्न अदालतमा यस मन्त्रालयलाई विपक्षी बनाई दायर भएका मुद्दाहरूको लिखित जवाफ तयार गर्ने।
३. यस मन्त्रालयका नाममा जारी भएका आदेशहरूको फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
४. यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित आवश्यक सूचनाहरू नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने।
५. श्रीमान सचिवज्यू र महाशाखा/शाखा प्रमुखज्यूहरूबाट रायका लागि प्राप्त फायलमा राय प्रदान गर्ने।
६. निर्णय कार्यान्वयनमा सम्बद्ध निकाय कानून मन्त्रालय लगायतमा समन्वय र पत्राचार गर्ने।

मिति २०८३ साल श्रावण १ गते देखि असोज मसान्तसम्म यस शाखाबाट सम्पादित कामको विवरण

(क) ऐन, नियम, विनियम निर्देशिका तर्जुमा तथा मस्यौदा

सि.नं.	ऐन, नियम, विनियम तथा गठन आदेशको नाम	अवस्था	कैफियत
१.	नेपाल मेडिकल काउन्सिल (छैठौँ संशोधन) नियमावली २०८३	नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भै राजपत्र प्रकाशन भै सकेको	
२.	जलन सम्बन्धी विधेयक	नेपाल सरकारबाट अवधारणापत्र स्वीकृत भै मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको	
३.	लक्षित वर्ग निःशुल्क उपचार पोर्टल (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०८३	यस मन्त्रालयबाट स्वीकृत भै कार्यान्वयनमा आइसकेको।	
४.	लैङ्गिक हिंसा व्यवस्थापन सम्बन्धी एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालन निर्देशिका, २०८२	यस मन्त्रालयबाट स्वीकृत भै कार्यान्वयनमा आइसकेको।	
५.	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय र मातहतका कार्यालय (कार्यस्थल) मा यौनजन्य दुर्व्यवहार निवारण सम्बन्धी आचारसंहिता, २०८२	स्वीकृत भै कार्यान्वयनमा रहेको	
६.	ग्लोबल फण्ड कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३	स्वीकृत भै कार्यान्वयनमा आइसकेको	
७.	जन्म अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली सम्बन्धी सम्बन्धित कार्यविधि, २०८३	स्वीकृत भै कार्यान्वयनमा रहेको	
८.	भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल विकास समिति कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी विनियमावली, २०८२	लोकसेवा आयोग र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको राय बमोजिम पारित गर्नको लागि अस्पताल विकास समिति समक्ष पठाएको	

९.	मानसिक स्वास्थ्य सेवाका लागि सरकारी अस्पतालहरूबाट मनोपरामर्श सेवा संचालन कार्यविधि, २०८३	तर्जुमाको दृष्टिलो परिमार्जन गरी स्वीकृतिको लागि पेश गरिएको	
१०.	रामराजा प्रसाद सिंह स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापना गर्न बनेको विधेयक	विधायन ऐन, २०८१ को दफा ६ बमोजिम सर्वसाधारणको राय सुझाव लिई परिमार्जनको क्रममा रहेको।	
११.	नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद् कर्मचारी प्रशासन (पहिलो संशोधन) विनियमावली, २०८२	लोकसेवा आयोग र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको परामर्श एवं राय बमोजिम स्वीकृतिको प्रक्रियामा रहेको	
१२.	स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने अध्यादेश, २०८३	राष्ट्रपतिबाट जारी भै कार्यान्वयन भएको।	
१३.	स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०८३	संघीय संसदबाट जारी भै कार्यान्वयनमा आइसकेको	
१४.	नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५ को अनुसूचि- ३ र ४ मा समय सापेक्ष हेरफेर तथा थपघट	संशोधन सम्बन्धी निर्णय भइ राजपत्रमा सूचना प्रकाशन भै सकेको	

(ख) मुद्दा तथा रिटहरूमा पेश गर्नुपर्ने लिखित जवाफ

- यस मन्त्रालयलाई विपक्षी बनाई सम्मानित सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, जिल्ला अदालत एवं प्रशासकीय अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरूमा मा. मन्त्री ज्यू, श्रीमान् सचिव ज्यू तथा मन्त्रालयकोतर्फबाट लिखित जवाफ तयार गरी सम्बन्धित निकायमा दर्ताको लागि पठाइएको।

(ख) कानूनी राय

-यस मन्त्रालयको मा. मन्त्री ज्यू, श्रीमान् सचिव ज्यू, महाशाखा प्रमुख ज्यूहरूबाट माग भएका राय उपलब्ध गराएको।

[illegible]

Page 4/8

Printed Date: Jun 20, 2025 04:15 PM

Printed By: anup3

३३

[illegible]

Product No. 10000

Printed Date: Jul 29, 2016 04:18 PM

Page 3 of 8

महिना: जगता

Page 1/8

Product By:

2006

प्रमाणित की जा रही है :
नाम :
पद :
दिनांक :

प्रमाणित की जा रही है :
नाम :
पद :
दिनांक :

प्रमाणित की जा रही है :
नाम :
पद :
दिनांक :

ਸ਼ਾਮਲ ਨਾਮ : ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ
ਤਾਰੀਖ : 25/05/2019

[illegible]

ब्राह्मणेय/वार्पिकन नाम: स्वाध्याय धेनु गुप्तर कार्त्तिक

ਅਮਰਿੰਦ ਕਰੀ: ੨੦੮੨/੮੩

सदिनः जलार

[illegible]

संस्कृत-संस्कृत

[illegible]

Page 29 of 39

Printed Date: Jul 20, 2006 04:19 PM

Page 4 of 22

प्रमाणित करें :
नाम :
पद :
दिनांक :

प्रमाणित करें :
नाम :
पद :
दिनांक :

प्रमाणित करें :
नाम :
पद :
दिनांक :

आपत्ति वर्ष: २०८२/८३

[illegible]

अन्विष्ट बजेटको तुलना (५)

Accepted 28 July 2003

Revised Date: Jul 20, 2025 04:18 PM

पत्र सं. :
दि. :
स्थान :
दि. :

पत्र सं. :
दि. :
स्थान :
दि. :

पत्र सं. :
दि. :
स्थान :
दि. :

म.सं.प. कार्यालय नं. २५०

आपका पत्र प्राप्त हुआ।
आपका पत्र प्राप्त हुआ।

क्रॉसवेट उपरीक्षण नम्बर:	360000998
बायोलज्य/कार्यक्रम नाम:	प्राचिन हिन्दू व्यवस्था अभ्यास

वर्षिकीय बर्ष: २०८२/८३
महिना: अप्रैल

[illegible]

संविधान

1100001	पाना जवळी	१,०००,०००.००	४,३११,००३.२०	४,३११,६०६.००	०.००	४,३११,६०६.००	०.००	४,३११,६०६.००	१,१०६,११८.००
	उपजवळी (अप्रीवियुड पान)	१,०००,०००.००	४,३११,६०३.२०	४,३११,६०६.००	०.००	४,३११,६०६.००	०.००	४,३११,६०६.००	१,१०६,११८.००
	कुल	१,०००,०००.००	४,३११,६०३.२०	४,३११,६०६.००	०.००	४,३११,६०६.००	०.००	४,३११,६०६.००	१,१०६,११८.००

Handwritten signature: *[Signature]*

Doc.

Received 15 May 2006

Printed On: Jul 20, 2006 04:23 PM

नमिनाः जगता

Page 3 of 6

४८

१७.४ नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा

आ.व. २०८२/०८३ को चौथो त्रैमासिक (बैशाख, जेठ र असार महिनामा) सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

स्व-प्रकाशन (बैशाख - असार, आर्थिक वर्ष २०८२/८३) का लागि नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखाबाट सम्पादित प्रमुख कार्यहरू

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

१. आर्थिक सर्वेक्षणका लागि आवश्यक तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण तथा प्रतिवेदन तयार गरी श्री अर्थ मन्त्रालयमा पेश गरिएको।
२. मन्त्रालयको मध्यमकालीन खर्च संरचना (MTEF) तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम तयार पारी मध्यमकालीन खर्च संरचना सूचना प्रणालीमा प्रवृष्टि गरि श्री राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको।
३. राष्ट्रिय स्वास्थ्य संस्था पञ्जीकरण (National Health Facility Registry - NHFR) र राष्ट्रिय स्वास्थ्य जनशक्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NHWMIS/NHWR) को वर्तमान अवस्था, सुधारका क्षेत्रहरू र आगामी कार्यदिशाका सम्बन्धमा सूचना प्रविधिका विज्ञहरू तथा अन्य सरोकारवालाहरू सँग छलफल बैठक सम्पन्न गरिएको।
४. तेस्रो त्रैमासिक अवधिको मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान उपसमिति (Pre-MDAC) को बैठक मिति २०८३ जेठ २२ गते र मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति (MDAC) को बैठक मिति २०८३ असार ३ गते सम्पन्न गरिएको।
५. मिति २०८२ चैत १३ गते नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय भएबमोजिम शासकीय सुधारका १०० बुँदे कार्यसूचीअन्तर्गत स्वास्थ्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित कार्यहरूको प्रगति विवरण आवधिक रूपमा तयार गरी श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
६. "सिंहदरबारमा आज" कार्यक्रमअन्तर्गत स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयबाट दैनिक रूपमा सम्पादित दुई प्रमुख कार्यहरूको विवरण श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा नियमित रूपमा प्रतिवेदन पेश गरिएको।
७. मन्त्रालयको आ.व. २०८३/८४को वार्षिक कार्ययोजना, माइलस्टोन तथा सूचकहरू तयार गरी एकीकृत अनलाइन अनुगमन प्रणालीमा प्रविष्ट गरिएको।
८. स्वास्थ्य संस्थाहरूको नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको।

नीति

साप्ताहिक रूपमा नियमित SMT Meeting सम्पन्न।

स्वीकृत भएका नीतिगत दस्तावेजहरू

१. मातृ तथा बाल स्वास्थ्य पुस्तिका २०८३।
२. आत्महत्या जोखिम मूल्याङ्कन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय निर्देशिका।
३. मानसिक स्वास्थ्य सेवाका लागि सरकारी अस्पतालहरूबाट मनोपरामर्श सेवा संचालन सम्बन्धी मापदण्ड।
४. कालाजार रोग निवारण राष्ट्रिय रणनीतिक मार्ग चित्र (२०२६-२०३०)।

योजना

१. आ.व. २०८३।८४ को बजेट निर्माण।
२. आधारभूत अस्पताल (५।१०।१५ शैया) को रनिङ्ग विल अनुसारको रकम निकासा।
३. मासिक ५ हजार दरले स्थानीय तहहरू मार्फत उपलब्ध गराईने रकम सम्बन्धित स्थानीय तहहरूलाई शोधभर्ना रकम श्री अर्थ मन्त्रालय मार्फत निकासा गरिएको।
४. आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूमा सूचिकृत भएका अस्पतालहरूलाई सोधभर्ना रकम श्री अर्थ मन्त्रालय मार्फत निकासा गरिएको।
५. स्थानीय तहहरूमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूको तलव भत्ता श्री अर्थ मन्त्रालय मार्फत निकासा गरिएको।

६. संघ प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूमा कार्यरत छात्रवृत्ति करारमा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको तलब भत्ता श्री अर्थ मन्त्रालय मार्फत निकासा गरिएको ।
७. अस्पतालहरूमा सृजित दायित्व भुक्तान गर्न श्री अर्थ मन्त्रालय मार्फत निकासा गरिएको ।

चिकित्सा सेवा शिक्षा तथा अनुसन्धान शाखा

क्र.स.	विषय	संख्या
1	MECEE-PG2026 परीक्षामा सहभागी सम्बन्धमा टिप्पणी तथा पत्र	५२
2	कामकाज गर्न खटाइएको सम्बन्धमा टिप्पणी तथा पत्र	१३६
3	कामकाज सुरुवा सम्बन्धमा टिप्पणी तथा पत्र	३२
4	औषधोपचार सम्बन्धमा ।	५६
5	मनोनयन सम्बन्धमा टिप्पणी तथा पत्र	२०
6	करार सेवा पूरा नगरी राजस्व असुल गर्न शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय फाईल पठाईएको टिप्पणी तथा पत्र	४
7	सेवा प्रमाणित सम्बन्धी पत्र	९१
8	श्री स्वास्थ्य सेवा विभाग, टेकुमा कामकाजको लागि खटाउन सिफारिस पत्र	४५
9	अन्य विभिन्न पत्राचार	७२
	जम्मा	

आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्सा शाखा

१७.५ जनसङ्ख्या व्यवस्थापन

१७.५.१ जनसङ्ख्या व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा आ.व. २०८२/०८३ को चौथो त्रैमासिक (बैशाख, जेठ र असार महिनामा) सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

प.सं. ०८३/८४

च.नं. ५

नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय

जनसङ्ख्या व्यवस्थापन महाशाखा
(जनसङ्ख्या व्यवस्थापन तथा सूचना शाखा)

(pmis.mohpl1@gmail.com)

मिति: २०८४/०४/०८

श्री सार्वजनिक सूचना समन्वय शाखा,
स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा,
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय।

विषय: विवरण उपलब्ध गराइएको सम्बन्धमा।

उपरोक्त सम्बन्धमा तहाँ शाखाको च.नं.०७, मिति २०८४/०४/०४ को पत्र मार्फत स्वतः प्रकाशनको लागि विवरण माग भए बमोजिम यस शाखाबाट २०८३ वैशाख, जेठ र असार महिनासम्म सम्पादन भएका क्रियाकलापहरू तपसिल बमोजिम रहेको व्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध छ।

तपसिल

१. राष्ट्रिय जनसङ्ख्या नीति, २०८२ सार्वजनिकरण तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम मधेश प्रदेश र कर्णाली प्रदेशमा सम्पन्न गरिएको र वार्षिक रूपमा सातै प्रदेशमा सम्पन्न भएको।
२. अस्पतालमा आधारित मृत्यु अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली (DRMS) कार्यक्रमलाई कोशी प्रदेशमा विस्तार गरी कार्यान्वयन लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न गरिएको।
३. जन्म अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली (BRMS) कार्यक्रमलाई कोशी प्रदेशमा विस्तार गरी कार्यान्वयन लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न गरिएको।
४. जन्म अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली (BRMS) कार्यक्रमलाई सुदुरपश्चिम प्रदेशको डडेलधुरा र बाजुरा जिल्लामा विस्तार गरी कार्यान्वयन लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न गरिएको।
५. जन्म अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली (BRMS) कार्यक्रमलाई लुम्बिनी प्रदेशमा विस्तार गरिएको।
६. जन्म अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली (BRMS) सम्बन्धी कार्यविधि परिमार्जन गरी स्वीकृतिको चरणमा रहेको।
७. नेपाल जनसङ्ख्या प्रतिवेदन (Nepal population Report) तयार गरिएको।
८. जनसङ्ख्या दबाव सूचाङ्क (Population Pressure Index) प्रतिवेदन तयार गरिएको।
९. विदेशबाट फर्कीआएका श्रमिकहरूको ज्ञान, सीप र पूँजी परिचालन सम्बन्धी रणनीतिको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको।

Pakima

(पिताम्बर रिमाल)

शाखा अधिकृत

१७.६ स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाईबाट आ.व. २०८२/०८३ को चौथो त्रैमासिक (बैशाख, जेठ र असार महिनामा) सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू:

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
(स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई)

प.स. HEOC/१०/०८३/८४

च.न. ४

मिति: २०८३/०४/०६

श्री सार्वजनिक सूचना समन्वय शाखा,
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय, काठमाण्डौ ।

विषय: विवरण पठाइएको सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा तहाँ शाखाको मिति २०८३/०४/०४ गतेको पत्र; पत्र संख्या २०८३/०४, चलानी नं. ०७ बमोजिम यस स्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाईबाट २०८३ साल वैशाखदेखि २०८३ साल असार मसान्तसम्म सम्पादन गरिएका कार्यहरूको विवरण तपसिलबमोजिम संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा अनुरोध छ।

तपसिल:

- १) मिति २०८२ भदौ २३ र २४ गते भएको जेनजी प्रदर्शनका क्रममा घाइते भएका व्यक्तिहरूको उपचार गरेका अस्पतालहरूबाट प्राप्त विवरण अनुसार जम्मा २६५६ घाइतेको विवरण गृह मन्त्रालयमा पठाइसकिएको;
- २) सोही प्रदर्शनका क्रममा घाइते व्यक्तिहरूको उपचारलाई सरल र सहज बनाउन प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरू र उपचार गरेका अस्पतालहरूसँग नियमित सम्पर्क एवं समन्वय गरी घाइतेहरूको विवरण संकलन गरिएको छ। “देशका विभिन्न आन्दोलन, द्वन्द तथा प्राकृतिक प्रकोपका घाइतेहरूलाई औषधी उपचार गरेबापत अस्पताललाई सोधभर्ना सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२” अनुसार ७ वटा अस्पतालबाट प्राप्त बीलअनुसार रु १,३५,८२,५३१.४८ सोधभर्ना गर्नका लागि स्वास्थ्य सेवा विभाग, नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा महाशाखामा पठाइसकिएको;
- ३) मनसून पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८३ का लागि स्वास्थ्य क्षेत्रका सुझावहरू राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा पठाइएको;
- ४) HSI+ App को प्रयोगमार्फत ४८ वटा अस्पतालहरूको अस्पताल विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (Hospital Disaster Preparedness and Response Plan–HDPRP) विकास गरिएको;

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
(स्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई)

प.स. HEOC/१०/०८३/८४

च.न. ४

५) राष्ट्रिय अक्सिजन रोडम्याप विकास (National Oxygen Roadmap Development) का लागि सुदूरपश्चिम प्रदेशमा अक्सिजन पूर्वाधार, व्यवस्थापन, चुनौती तथा सुधारका सम्भावनाबारे प्रदेशस्तरीय सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया बैठक सम्पन्न भएको तथा राष्ट्रिय अक्सिजन रोडम्याप विकास अन्तर्गत सम्पन्न भएका विभिन्न अध्ययन र गतिविधिहरूका प्रमुख निष्कर्ष तथा उपलब्धिहरूको साझेदारी (Findings Dissemination) बैठक काठमाडौंमा सम्पन्न भएको;

६) जनस्वास्थ्य आपतकाल तथा विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित सरकारी, गैर-सरकारी, निजी क्षेत्र तथा विकास साझेदार निकायहरूसँग सूचना सङ्कलन, अभिलेखीकरण, प्रशोधन, अद्यावधिक, प्रतिवेदन र सूचना साझेदारीसम्बन्धी साझा बुझाइ तथा मानकीकृत सूचना प्रवाह ढाँचा स्थापना गर्ने उद्देश्यले बागमती र गण्डकी प्रदेशका सहभागीहरूको सहभागितामा चितवन, बागमती प्रदेशमा दुईदिने “Workshop on Strengthening Cross-Sectoral Information Management and Coordination” सम्पन्न गरिएको;

७) एम्बुलेन्स सेवा निर्देशिका, २०८२ बमोजिम राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशक समिति तथा राष्ट्रिय एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विभिन्न ११ वटा स्वास्थ्य संस्थालाई एम्बुलेन्स खरिदमा राजस्व छुटको लागि सिफारिस गरिएको;

८) हेली तथा एयर एम्बुलेन्स सेवालाई एकिकृत, प्रभावकारी तथा व्यवस्थित रूपमा संचालन गर्न तयार गरिएको “हेली तथा एयर एम्बुलेन्स सेवा संचालन कार्यविधि” को मस्यौदामाथि सरोकारवाला निकायहरूसँग अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम काठमाडौंमा सम्पन्न भएको;

(डा. नवराज जोशी जैसी)

मेडिकल अधिकृत